

EDITORIAL TERORISMUL, AZI

Progresele realizate de omenire, îndeosebi în ultimul secol, sunt uimitoare. Se poate comunica, în timp real, aproape cu oricare om de pe Terra, omenirea stăpânește azi o mare parte din ceea ce putem denumi energie esențială, tehnologie de vârf, IT, laser și plasmă, are la dispoziție computerul, racheta cosmică, sistemele de sateliți artificiali și stația orbitală, descoperă exoplanete și se gândește deja la repopularea planetei Marte, la călătoria în Cosmos, la aducerea din spațiu, în folosul omenirii, a altor surse de energie vitală etc. etc. S-ar părea că o reconciliere a civilizațiilor noastre planetare ar duce rapid la scoaterea din sărăcie a miliarde de oameni și la reducerea conflictualității intra umane, la concentrarea eforturilor creative întru cunoașterea

Universului și folosirea cogniției pentru o mai bună conviețuire pe Terra. Ar fi tare frumos. Dar foarte greu de presupus.

Din păcate, acestea sunt, pe de o parte, realități posibile – omul a realizat foarte multe proiecte în acest sens – și, pe de altă parte, utopii. Omul se comportă față de planeta Pământ ca și cum n-ar fi casa lui, ci doar o locație temporară, smulsă de la un inamic, și care trebuie exploatată la maximum și distrusă cât mai repede. Acțiunile omului față de planeta pe care o locuiește sunt, în mod evident, de tip terorist. Omul nu face absolut nimic în folosul planetei, ci doar în folosul său. Omul nu îngrijește planeta, ci pur și simplu o exploatează nemilos și o terorizează. Tot ce construiește el pe Terra, de la megalopolisuri la infrastructuri de tot felul, de la sisteme de exploatare a bogățiilor aerului, solului, oceanelor și subsolului, în interes propriu, la sistemele de arme necesare confruntării intra-umane, reprezintă, pentru planeta Pământ, acțiuni de tip terorist. Iar planeta încearcă să le contracareze cum poate.

Același lucru se întâmplă și în interiorul societății umane. Cei peste șapte miliarde de oameni care locuiesc azi pe Terra sunt departe de a trăi în armonie. Dimpotrivă, oamenii se comportă ca și cum n-ar face parte din aceeași specie, ca și cum n-ar dura toți, pe acest pământ, valori materiale și spirituale în folosul lor, al nostru, al tuturor oamenilor, ci doar pentru a crea, sub cele mai sofisticate forme, un casus belli.

Societatea omenească este extrem de divizată. În centrul ei, se află o mână de oameni și de țări care beneficiază, neîngrădiți de nimeni, de toate valorile și bunurile societății oamenilor, iar la periferii, restul lumii, truditarii de rând, sclavii moderni, unii geniali, slujitori de mare competență, cu studii înalte și creiere uriașe, alții doar simpli muncitori cu sapa. Toți beneficiază însă nelimitat de iluzia de libertate. Dar fiecare dintre aceștia – șef suprem, iluminat, mare patron sau umil sclav – aspiră la putere. Pentru om, puterea este totdeauna un ideal, o cotă pe care o are de cucerit, o cetate pe care o asediază, un scop al vieții, chiar dacă nu știe totdeauna la ce-i folosește. Important este să simtă că puterea îi aparține, că este mai presus de celălalt, chiar dacă celălalt nu este decât un altul-al-său. De aceea, omul este și, probabil, așa va fi mereu, singura ființă teroristă de pe planeta Pământ și, credem noi, chiar din întregul Univers. Terorismul se pare că face parte din natura umană. Omul nu-l terorizează doar pe celălalt, adică pe un alt om, ci se terorizează chiar și pe sine. Zi de zi. Cel mai mare terorist al lumii este lumea însăși. Cel mai mare terorist al individului este statul. Cel mai mare terorist al statului este tot statul, dar și aproape tot ce nu e stat, începând cu unele dintre organizațiile non-statale, ONG-uri, rețele de interes de tot felul, grupuri revanșarde, organizații secrete (care vor cu orice preț să stăpânească lumea), fel de fel de corporații și de instituții financiare etc.

Terorismul violent, terorismul criminal, de tipul celui care a uimit și oripilat lumea prin atacurile de la 11 septembrie 2001 asupra turnurilor din New York, Pentagonului și, dacă nu se intervenea la timp, și Casei Albe, reprezintă latura extremă, de conotație politică și strategică, a acestui fenomen care este departe de a se fi domolit și cu atât mai puțin de a se fi potolit. Reacția masivă și intempestivă a Statelor Unite și coaliției contrateroriste, care s-a creat imediat după 11 septembrie 2001, atacarea Afganistanului, apoi a Irakului, a Libiei și a altor țări, inclusiv a Siriei, nu a dus la anihilarea sau temporizarea fenomenului terorist, ci, cel mult, la îndepărtarea pericolului terorist de teritoriul Statelor Unite, la continuarea și

intensificarea lui în Orientul Mijlociu, în Orientul Apropiat, în Rusia și mai ales, pe teritoriul Uniunii Europene.

Amploarea fenomenului terorist a continuat, concretizându-se în apariția Statului Islamic, formațiune foarte complexă și foarte bine motivată, ce cumulează, într-un nou ideal, eroii extremismului musulman care au acționat în cadrul organizației Al Qaeda, în Cecenia, în Bosnia și Herțegovina, în Asia Centrală, în Afganistan, în Nordul Africii și în foarte multe alte locuri de pe planetă. Ei, acești luptători islamiști de pretutindeni, au venit cu entuziasm în Orientul Mijlociu și Apropiat, adică în Irak și Siria, cu intenția declarată de a reface Califatul, de a recrea adică identitatea musulmană de odinioară, din Nordul Africii și până la granițele Chinei, ba chiar și dincolo de ele, revitalizând astfel puterea spulberată odată cu distrugerea ultimului Califat, adică a Imperiului Otoman. Acest Stat Islamic (SI), profitând de cea mai mare migrație musulmană a tuturor timpurilor în zona vest-europeană – cea a milioanele de sirieni, de africani, nord-africani etc. – și-a trimis deja echipele morții în toate țările vizate, mai ales în țările europene bogate și puternice, declanșând un spirit – spiritul extremismului islamist – intolerant, tenace, crud și fără întoarcere, care însângerează marile capitale europene și, probabil, pregătesc unul dintre cele mai teribile și mai fulminante episoade ale terorismului exploziv.

Dispozitivul este aproape realizat. În toate țările europene, inclusiv în Rusia, există, pe de o parte, o masă mare de musulmani extremiști și de echipe foarte bine pregătite și experimentate în gherila de tip terorist, distribuite cam peste tot, și, pe de altă parte, s-au creat suficiente falii (între civilizația occidentală și cea musulmană, între civilizația occidentală și Rusia, între Ucraina și Rusia, între Statele Unite și celelalte puteri de pe planetă), care au fragmentat semnificativ capacitatea de acțiune și capabilitatea antiteroristă și contrateroristă a lumii și îndeosebi a marilor puteri din zona de interes strategic imediat pentru terorismul de azi. Desigur, terorismul de azi nu va putea apela, deocamdată, la mijloace nucleare și la armament ultrasofisticat, dar, împânzind planeta, mai ales în punctele ei vulnerabile și în zonele-cheie (cum sunt marile capitale occidentale), va putea genera, precum celulele canceroase, o ofensivă generalizată nu neapărat împotriva unui stat sau unei mari puteri, ci împotriva păcii și liniștii oamenilor, împotriva vieții și a rânduielilor, astfel încât, în această teamă cumplită și generalizată, să devină posibil următorul pas, cel al distrugerii

prin implozie a acestei lumi pe care ei, capii terorismului și teroriștii de rând, o consideră netrebnică și necredincioasă, degradată și oribilă și care, în viziunea lor, trebuie să piară.

Teroristul de azi este un luptător care trece peste orice limite. Este un luptător pe viață și pe moarte, așa cum s-a văzut, este un luptător fanatic pentru un ideal imens, obsesiv. Nici pregătirea sa superioară, nici ce a învățat la cele mai înalte școli ale Occidentului, nici marile coordonate morale ale acestei lumi nu sunt de-ajuns pentru a-l abate de la idealul său: distrugerea omului occidental, distrugerea cu orice preț, inclusiv cu cel al vieții lui, pe cel care nu este ca el, pe cel pe care-l consideră dușmanul lui și al civilizației lui. Teroristul este un erou fanatic, iar arma lui cea mai teribilă este însăși viața lui. De aceea, arma cea mai eficientă împotriva terorismului nu este tunul, nici racheta și nici măcar pistolul mitralieră, ci capacitatea și capabilitatea de a anihila cauzele acestui fanatism, acestui tip de acțiune sau de reacție. Sau, măcar, de a le cunoaște.

CS I dr. Gheorghe Văduva